

بعض منتخبات آثار ايله فنونك دلالت ايتديكي برطاقم غرائب كشفيات و حكمای
مقدمین و متأخرین طرفندن ایراد ایدیلان محاکات مفیده یی و بعض تراجم
احوالی حاویدر .

مؤلفی
{ احمد دمت }

قرمچکده (مابعد)
مکتبه (ایم بک)
استقام (باشون)
آرشیاد (مابعد)
اسان (مطالع)
درودت (مابعد)
درودت (مابعد)
درودت (مابعد)
درودت (مابعد)

جزو نومیروسی
۲

فیثاتی ۴ غروشدرد .

ایلك دفعه

اولی اوزره محرک ذاته مخصوص مطبعه ده باصلدی .

استانبول

۱۲۸۸

متکبر چه اولد بغندن قویون در یسنه
 بوروندکی کبرینه یدیره میفرک وجودینی
 ایپکدن منسوج آفشنه ایچنه صارمغه قدر
 وارمشدر . حالوکه ایپک تمعنندن بوجکی
 بسيله یوب قوزالینی تریه و اعمال ایدوب
 بوکوب طوقویوب بچوب دیکوب کیلک همان
 بر ایکی سنه وقت غیب ایتمکة محتاج بر
 ایشدر . ایددی بواحتیاج سائر احتیاجلر
 ایله بریره کلورده انسانیک عجز و مسکنتی
 مقابله سنه چیقار ایسه احتیاجات
 مذکورده نك تسویه سی محال اندر محال
 اولدیغی کورینور .

ایشته بوسیه مبنی انسانلر جمعیتله
 اسکانه مجبور اولشلار و بوجبوریتلرینک
 درجه سنی دخی تقدیر ایتمشدر .

بز یعنی عثمانیلر یله تقدیر ایتمش .
 چونکة ار باب قلم اندن ده بحث ایتمکة
 باشلامشدر . فقط لزومی تقدیر ایتمش
 اولدیغمز جمعیت یالکز مثلاً بر ملیون خلقت
 استابوله طوبلانه رق کیسی حاکم کیسی
 محکوم اولدیغی و کیسی خلقه قوندره یالیدیغی
 و کیسی دخی قوندره یی به الکلک صائدیغی
 حالده یشامسندن عبارتدر .

عجبا انسانلرک مجبور اولدیغی جمعیت
 یالکز بوندن عبارتدر اعتقادنده می فالاجمز؟
 جمعیت مدنیته نك جمله متمماتندن بولتان
 « تعاون و تناصر » دخی قوندره یی ایله
 الکلکچینک تعاون و تناصرندن عبارتدر می
 دیه جکر؟

غزتهلر دکل جمعیت بشریه و بونک جمله
 متمماتندن اولان تعاون و تناصر حقند

دیه دوشونوب طورر ایکن بدن بره چهره سنی
 دکشدروب « ذاتا کندیلرینی دوشو
 نورلر می که قاریلرینی چوجقلرینی
 دوشونلر » ددیکی مسعودر .

بر کون معهود فیجی ایچنده باتار ایکن
 کندیس فیجی بی تمامی غمغه طولدر ارامش
 اولدیغی کوردکه « ایشته بنده خود
 اندیش ایتمش . شمدی شو فیچینک بوش
 فالان بری ده ایکی آدم الوریا » دیمش .

وفات ایده جکی زمان « سنی زویه کومهلم »
 دیه صورمشدر « طاغک باشته آتی ویرکز »
 دیمش . « جانم اوراده وجودینی قورت
 قوس بر دیمشدر . « صوبای یانمه قویکرده
 کلدکلری زمان باشلرینه اورایم » دیمش
 « الله الله سن اولدیکل زمان نه طوبار سک
 که » دیدکلرنده « اوله ایسه قورتلر قوشلر
 یه جک دیه نه دوشنوزسکز ؟ وارسونلر
 یسونلر » جوابی ویرمش .

﴿ تعاون و تناصر ﴾

هرکس کورمش وارتنق هرکس
 اکلامشدر که انسان قسمی مطلقاً جمعیتله
 اوتورمغه و جمعیتله یشامغه محتاجدر .
 حتی بوقاروده مندرج « انسان » سرجه لی
 بنده دخی کوسزلدی که انسان پک عاجز
 مسکین ضعیف و بیچاره بر حیوان اولوب
 بونکله برابر احتیاجاتی دخی او قدر
 چوقدر که حساب صیغمز . از جمله انسان
 چر چپلاق و جاس جاولاق اولان وجودینی
 ستره مجبور اولوب بوحالیه برابر نازنیم برارده

استیصال ایده بیکلکمه معاونت ایدپور اما
اچهدی پشین ایسته بور . اگر پشین
ویرمز ایسه ک و ویرمه اقتدارمز اولز
ایسه نهایت یایوزومز ک صویینی دوکه
دوکه دیله نیورز . یاخود حیامزی ترک
ایدپورز .

شونی اخطار ایده یم که مقصد یوفاروده
حالی تصویر ایتدیکم بیچاره به ثوابکره بر
احسان ایتلی دیمک دکلدز . بو آدمک
الندن ایش کلور دیمکی ایدی ؟ لندن
کله جکی ایش نه ایسه نیچون کله مدیکنی
بالتدقیق اواشی لندن کنورمک ایچون جمعیت
اعضاسنک معاونت ایتسی زومنی ادعا
ایدپورم . زیرا کورپورم که بو آدم
کندیسنی تمام کورپوریدن اشاغی به آناجی
زمان بریسی کیتسه ده قولندن طوتارق
«طور به سن چلنکیر دکلیسک ایشته سکا
بر اوجاق ایشته سکا اورس چکچ آل سکا
الهی اوقه ده تیمورهایدی چالیش بوراده
کوز کوره غیب ایده جکک حیاتی محافظه
ایت» دیسه بیچاره بی بوفجیع تشبیدن منع
ایده بیله مز می ؟

شمیدی بو حالی بر کره بویله کورد کدن
صکره برده شویله کورهم :

الندن ایش کلور دیدیکمز آدمک و قتیه
حالی وقتی بولنده اوله جق . او آدمک تا
حال یاسه قدر کلسی مطلقا وجهه حال
طور انیشنده و حرکاتنده کرک بالاخیار
و کرک بلا التزام کور یلان بعض سهولرندن
ایلر و کله جک . اگر دها و قتیه او آدمک
برمنوال محرر سهولرینی تصحیح ایتک ممکن

او قودیم بعض کتابلر دخی شو یوفاروکی
ایکی سؤاله «اوت» جوابی ویره جک حکمه
بولنورلر . فقط بن انسانلرک حالرینی
درجه احتیاجلرینی و بعضلرینک سر
گذشت احوالی نظر دفته الیورم و کیفیت
یوفاروکی حکمه تطبیقه چالیشورم ده بردرلو
تطبیق ایده میورم . یابن احفم یایوفاروکی
احکام ناقص .

مسئله بی قارئین کرامک حل ایده بیلسی
ایچون بر مثال ایراد ایده لم :

برادم اولسه که الندن ایش کلور
ادملردن بولنسه . مثلا یا قلمده بر قوت
ویا خود تجارت ایچون بر استعداد و یا
صنعتده بر مهارت حاصلی هانکی بهره اولور
ایسه اولسون بر بهره اوادمی الندن ایش
کلور ادملردن معدود قیلسه . فقط بو
ادمک ایشی عکسنه کیتسه . تشبیلرنده
موفق اوله منسه . یواش یواش ثروتی
سامانی ده بنسه . اقشامه بیه جککنی
دوشونمکه باشلاسه . برارالی اقشامه
بیه جککنی تدارک ایده میهرک مثلا ستریسنک
بریسنی صاتسه . بو کیدیشه یواش یواش
النده آوجنده نه سی وار ایسه کیتسه .
فقرک ضرورتک الک صوک درجه سنه
کلسه . او ادمک صوک ایشی نه اولور ؟
عندند، حیاتک پک چوق قدری وار ایسه
کورپی اوزرنده دینلکه باشلار ! یاخود
کوزنده حیاتک او قدر قدری قلز ایسه
کندیبنی قالدیرر کورپوریدن اشاغی به آثار !
ای کوزم ! جمعیت بشریه ده تعاون
و تناسر زده قالدی ؟ اکمکیجی بنم اکمک

یا پلش . او ملکتک ایچینده هر فاملیاتک
بر خانه سی و هر شخصک بر او طه سی وار که
هر کس برلی بر نسه چکد کوری زمان هر
بری کندی قوسنی قاپایور . حتی
ارقه سندن برده سورمه سوربور . یعنی
جمعیت مدینه ایچینه محضا اوراده ینه منفرداً
یشامق ایچون کیربور .

ایشته دعوام بوندن عبارتدر . شمعی
قارئین کرام بر یاندن بود عوایی محکمه
وجدانلرنده محاکمه اید . طور سونلر بن ده
دیگر طرفدن ایشته دوام ایدیم .

انسانلرک استحصال و یا خود محافظه
سعادت حالری ایچون جمعیت بشریه نک
کفایت اید چکی دعواسنه هیچ بر قولا ق
ویرلسه ده بوجعیت مدینه « انسانلرک
عادی عالمی بوندن عبارتدر » دیه قبول
اولنسه و مؤخرأ انسانلرک استحصال
و یا خود محافظه سعادت حالری خصوصنده
همان وسیله محض دیمک اولان تعاون
و تناصر ایچون دخی جمعیتلر تشکیل اولنسه
عجبا نه ضرری اوله یلور ایدی ؟

جمعیتک قوتنی بزه پک چوق شیلر ثبات
ایده یله یور . مدینتک بدو یتدن قوتلی
اولسی دخی اثبات ایدنلرک بر یسیدر .
بوندن بشقه جمعیت نه قدر یسوک اولور
ایسه قوتی دخی او قدر یسوک اولور .
یسوک ملتک کوچک ملتله غالب اولسی بو
بابده ال یسوک را شباعزدر . بر تاجرک تجارتجه
اولان قوتیله بر یسوک قومپانیه نک قوتی
موازنه اولنور ایسه مطلوب ینده حاصل
اوله یلور . حتی عالمده ال بیچاره کوردیکر

اولسه ایدی اوده عقلنی باشنه الارق نهایت
حال یاسه قدر کلیه چکی درکاردر .
ایندی ایچینده بولندیغیز جمعیت بشریه ده
بویله بر آدمی تصادفی ایتدیکی مشکلاتدن
قورنارمق ایچون جمعیت مدینه نک جله
متمماتندن بولنان تعاون و تناصر نه درجه ده
قالدیغنی سؤال ایدرم .

واقعا کو پری اوزرنده آوج آچانلره
اون پاره ویرلدیکی کور یله یور . لکن
شناسی مر حومک دبیدیکی کبی هم جنسنه
اون پاره ویردیکنی خلقه کوسترک
وجداننده بوصورته دخی کندیسنی مقفخر
ایتمک غیرتندن متولد اولان شو معاونه بن
« معاونت » دیه یسلور مییم ؟ شهره
معاملاتنده بولنی صابتمش اولان بیچارگانه
« یا هو بولکی صابتمک ظن اید یورم بر کره
کندیکه کل » دیانلر بولندیغنی دخی
کور یورم . فقط او بیچاره نک السندن
طوقوبده « ایشته سن بوراده شونقطه دن
صابتمک شمعی بن سنی کپویه کتوردیم
کیده چکک بول شودر » دیان بر کسه بی
نه کوردیم نه ایشتم . بالعکس او بیچاره
تصادف ایلدیکی زمان « اوغورل اولسون
افندی بولک آچیق اولسون » دیه استهزا
ایدنلری حتی بو سوزلری مجرد کندی
منفعتلری ایچون سو یله یانلری دخی هم
کوردیم هم ایشتم .

ایشته بومثال حکمتک خلاصه سی
اوله رقی بن دعوا اید یورم که انسانلر واقعا
بر جمعیت ایچینده اوتور یورلر . اما بو
جمعیتک مسکنی اولان مملکت غایتاً منفعتدن

و مطبعه جلیق و بویاسکی صنعته متفرع
(خصوصاً تندر)

«تعاون و تناصر جمعیتی»

ترقیات عصر به مزك تعیین ابتدایی
تربیه ایچنده بیومش اولان کنجلیر برندن
(۱) (ب) (ت) (ث) (ج) (ح) (خ)
بکلیر و افتدیلر بر کجه بر محله عقد جمعیت
ایدلر . کولدکن اکلکندن و دره دن
تهدن لقر دیلر ایتدکن صکره عصر بمرک
من جهة کسب ابتدایی ترقیادن و بالوجوه
دوچار اولدیغی تندیادن بحثلر آچیلور .
حال مسکیننده بولنان فکرلک اویانغنه
و ممالک متمدنه به نسبتله بزم تندیازی کورمه
باشلادیغی و فقط نیجه سنه دن بری وقوع
بولان غفلتمز سنه سبله ثروت و سامانازی
اورو پاترقیات صنایعه سی غضب ایتدیکندن
تعیش بیانی کوچلشمکه بوز طوتدیغی
و خصوصیه قلم دینلان آلت تعیش دوا
حکومتدن بشقه بر برده باره قرانه مدیغندن
هیرک او دائریه محتاج قالدیغیز درمیان
اولور . و مأموریتک آتدسی امین اولدیغی
واورو پامأمورلری کبی بر امنیت مخصوصه
التدیه بولندیغیز دخی سوبله نور .
واستقبالمرک تأمینی ایچون اوست طرفرده
بولنان ضابطه دائمادهنده مجبور بمردن
بالاخره کندیغیز نه دولتک نه ملتک
مستفید اوله مامقده بولندیغی دخی اورتیه
قونیلور . حاصلی فکر بر کره بو مجرادن
آقغه باشلانجه آقه آقه ندریه قدر آقوب
کیده جک ایسه کیدر .
دیرکن (خ) افندی دیرکه یا هو

انسان مثلاً هیچ کسه سی اولیان بر طول
خاتون اولوب بر قزی اولان طول اندن
دها قوتلی و بر قزی براوغلی اولان ده
قوتلی و هم جری بر فامیلانه قدر غلبه لک
اولور ایسه او قدر قوتلی اولدیغی دخی لایزه
رعایت ایده جکمز اثباتلرک بر یسیدر .

کترنده اولان بوقوت محضاً تعاون
و تناصرک قوتی ترقی ایتسندن عبارت دکلکی ؟
اوبله ایسه بلا تردد قبول ایتلیدر که
حقوق مدنی به حقوق ملیه حقوق تجارت
حقوق صهریه کبی رابطه لر انسانلری
بر برینه ربط ایتدکلری حالده حقوق
تعاون و تناصر دخی ربط ایدر ایسه بر
ضرری اولدقدن صکره سعادت حال ایچون
پک بیوک بر خدمتی اولور .

طورکز هم مسئله بی دهه زیاد بسط
ایده لم همد، بونی اکلنه بیله جکمز بر صورته
دوکه لم . چونکه انسان قسمی اویله
آغر آغر شیلر مطالعه سندن بیزار اولور .
مسئله بی اکنجه طرزیه دوکر ایسه ک روحیه
ثقلت و بر مکسزین مطلوبی حاصل ایتش
اولورز . ایدمی سزه بر تعاون و تناصر
جمعیتی تصویر ایده لم .

اخطار

(واقعاً تصویر ایده جکمز جمعیت صرف
خیالندن عبارت اوله جقسده بونی اویله
بر صورتله تصویر ایتک ایتورم که فرضاً
اجراسنه قاقشیله جق اولسه اوده ممکن
اوله بیلسون . بنابرین لایزه وقوع
اولان بر صنعتی اله آلمی بم . تاکه مرادم
حاصل اولسون . بو صنعت ایسه یاز بخلق

صورت افکار بکزه نظر املکتزده اک
 بچاره اولهرق ارباب قلمی بولیورسکر .
 وخصوصیه بونلرک دخی اک بچاره سی
 اولهرق بزلی کوسر بورسکر . چونکه
 ارباب قلم ایچنده پک کوزل یشایانلر اولدیغی
 حالده سز انلرک مسلکته کیده میدیکرکزدن
 و هیچ اولز ایسه مداهنه جیلک دخی
 ایده میدیکرکدن بویله برمشکل حال ایچنده
 بولندیغکری استخراج ایدبورسکر . عجبا
 بزم آلت تعیشلر اولان قلم صحیحایی
 اعاشه ایدمز می ؟ وبوقلک همت
 مخصوصه سی اولهرق بزه و یردییکی وسعت
 افکار بزم ایچون ینه قلم حکمی التندن
 چقامق اوزره بشقه برطرق معیشت
 بوله مز می ؟

مومی الیهک یوسؤالی اوزر ینه هر یی
 مایوس مایوس دوشونمکه باشلار . حتی
 ایچلرندن براییکیسی ده زباده برضجرت حال
 ایچنده بولندیغندن برمنوال محرر حاصل
 اولان مایوسیتی اوزر ینه عاداتا غلار .

(خ) افندی جله سندن ده زباده
 غیرتلی بر ذات اولدیغندن ارقداشلرینک
 بو یأس و بکاسنی کورنجه ایاغه قالدقارق
 دیرکه سزک هر بریکز اخوان وطنک اک
 کزیده سی اولدیغکر وحتی خلقی کندی
 نصیح و پندیکره محتاج کوردیکرک حالده
 بنم طرفدن ویریه جک نصیخته محتاج
 اولدیغکر درکار در . فقط بو حالکری
 کوردم ده سزه نصیحت ویرمهک کندی می
 مجبور بولدم . بیلورسکرکه یأس دینلان شی
 انسانک (غیرت) کبی هر مشکلاتندن

قورتارمغه متکفل اولان برحامیسی
 صرتندن چاتلا دوب اولدیر . بنسارین
 کندیکری مشکلی برحالده کور یور ایسه کز
 اندن محضاً غیرت همتیه قورتیه جغکری
 بیلرک آتک عدو حیاتی اولان یأسه
 قبول یکرری آچیکز . انسان وباخصوص
 کرچکدن انسان کبی یشامق ایچون کندیکر
 مدار معیشت می بولق ایسته یورسکر ؟
 مرادیکر بوابسه سوبله یکرده سزه یولنی
 کوسریم .

مومی الیهک یوسؤالی اوزر ینه هیمسی
 بردن « اوت انسان و همده کرچکدن انسان
 کبی یشامق عزمنده یز . نه دیمک ایسترسک »
 دیرلر .

(خ) افندی تکرار سوزه باشلا یوب
 دیرکه بن سزک هپکرک حالنی هپکرک صورت
 تعیشنی ییلدیکم کبی هپکرک شمیدیکی حالدن
 چیقدیغکر زمان هانکی حاله کلک ارزو سنده
 اولدیغکری دخی ییلورم . سزک هپکرک بو کون
 پک فزا برحالده سکر . استقبالیکنر امین دکل .

سبیلرینی دمین سوبله مش ایدک . برسابی
 دخی هپکرده سرمایه صاحبی اولدیغکر در .
 فقط برادم سزک شمیدیکی صورت تعیشکری
 کورسه سزری غایت زنکین ارایدی مصارفنه
 پک اویغون ادمار ظن ایدر . حالبوکه
 سزک کرک دولندن الدیغکر معاشلر و کرک
 قلمکرله خارجا و مأمور اولدیغکر حالده
 قزاندیغکر پارولر بو کونکی مصارفکری
 یا اوده یه بیلور و یا خود بر مقدارده آچیق
 براقور .
 ایچکرکدن بورجلی اولنلر یکرری ده ییلورم .

بوندن صکره سی ایچون ارزوکز ایسه خلق
کبی سزک ده دها منتظم برخانه کز و بلیکه
برده یالیکز آتکز عربه کز فلانکز اولمق
ویان کلوب صفایتمکدن عبارتدر .
حالبوکه الک بوش و خصوصیه مضر بر فکر
وار ایسه اوده بودر . بر عاقل الک اول
منتظم خانه ویالی و آت و عربه تدارکنه
چالشان آدم لک عقله شاشار ایسه حقلیدر .
انسان اولا کندیسنه بر دکان یاملی و تجارتی
هر نه اوله حق ایسه آتی یولسه قویوب
قوی و باقی بر ایراد پیدا اتمکدن صکره
کندیسنی الک فقیرا دملردن ییلوب خیال خام ابله
وقت کچر ماملی الینه بر ازا قچه کچد کد نصکره
دخی کوشه مسکنتی اختیاره حاضر لایوب
بنه بنی نوعنک فائده سی ایچون اولسون
چاشملی . شمعی سز استقبال کزدن امین
اوله رق هیچ بر زمان بویه بو کیمه کی کبی
یأس کنور مکسز بن یشامق ایسترایسه کز
بر کره فامیلیا کرک حالی اصلاح ایدیکز .
نصل بو الیکزدن کلورمی ؟ پولین مانتین
تول ایسته ملرینه مقابله ایدوب ده باصمه
کیدره ییلور میسکر ؟ کندنی البسه لرینی
دیکشچی قار یلره دید کدیر میوب ده کندیلرینه
دیکدیره ییلور میسکر ؟ باشلرینه آرزوق
الماس طابق انلرک شانی اولدیغنی اکلاته
ییلور میسکر ؟ اکلاته مز ایسه کز خبر
و برکرده بن دخی سیمی کسه یم . جواب
ایسترم .

یشامق ایستندمز می ؟ دید کلرنده اولجه
حالمربنی دوشونورک اغلامش اولان (ح)
(و) بکر بومعترضله «اوت (خ) افندیکن
حق واردر همین رفاهله یشامق ایسترز
اما اولا اسباب رفاهی تدارک ایده لم ده
صکره آنک مساعده سی قدر یشایه لم .
دیه مقابله ایدرک (خ) افندی به خطابا
دخی «بزم الیزدن کلور بز فامیلیا بزمه
بو باده مرام اکلا درز» دید کلرنده دیکرزی
دخی «اوت برده اکلا ده مز دیمک آ»
دیدیلر .

بونک اوزرینه (خ) افندی تکرار سوزه
باشلا یوب «تمام دیمک اولیور که ناموسلی
فقیر اولمق کوزه آلدیر دیکز . شمعی شو
پلانی کندیکزه دلیل انشا ایدرده حرکت
ایلر ایسه کز سلامته چیقار سکر» دیهرک
قویوندن قوجه بر دفتر چیقاردی اورته به
قوییدی .
بود دفترده کندیسنی بر تعاون و تناصر جمعیتی
عقدینی تصویب ایلدیکی زمان دوشونوب
طاشنوب ده قویش اولدیغنی قاعده لر
مندرج ایدی . بونی باشند اشاغی به قدر
او قودیلر و احکامی جله سی قبول ایدرک
آنک اوزرینه حرکت اتمکده باشلا دیلر .

پوراده ذکر اولنان پلانک صورتی درج
اتمده جکر . چونکه پک آرز بوقت صکره پلان
حکمسز قالارق ایشک دها ایلر و سه کند کلری
و کاله و اصل اولدقلری ایچون جمعیتک
صورت اجرا آتی حکایه ایده جکر .

افندم بو ذاتلر ذکر اولنان پلانی
او قوددن صکره جله سی ناموسلری

هپوسی بدن بروت دوشوند کدن
صکره اوچی دردی «سن یحیی چو یردک
بجتمز بود کل ایدی . انسان برزده رفاهله

نه ایسه بونلرک کرک فامیلیاری و کرک
خلق طرفندن دوچار اولدقلری اعتراضاتک
نهایتی اولوب فقط کندیلرینک هیچ بر
اعتراضه قولاق و یرمیه رک مسارعت
ایلدکلری اجرا آتی حکایه ایده لم .

بونلرک التیسنک اورتیه قوبدقلری
مبلغ بیک قدر لاییه بالغ اولوب بر مطبعه
الارق ایچنه زومی قدر حروف وما کنه لری
تدارک ایلدیلر .

مطبعه بی اناطولی قواغنده کک شاد
ایتدکلرندن جمله سی فامیلیارینی اورایه نقل
ایتمش لرایدی .

اناطولی قواغنده مطبعه بی کک شاد ایتمکله
برابر بیجه قیوستده شیخ اسلام خاتنه دخی
بر اوطه استیجار ایلدیلر

بونلرک برنجی تجارتی هر نوع عرضحال
و پروتسو و اوراق سائر یازدیرمی استیانلرک
شیخ اسلام خاتنه کی اوطه به مراجعت
ایتملرینی اعلان ایلملری اولوب کندیلری
ارباب فلک عادتاً سرآمدانندن بولندقلری
ایچون هر کون پک چوق ادملر اورایه
مراجععت ایدر لرایدی .

ایچلرندن بشی اشاغیده کوستریله جکی
صورتله قواقده چاشوب یالکز ایکسی و همد،
مناوبه طریقیله ایکسی هر کون واپور ایله
شیخ اسلام خاتنه کلور اقسامه قدر وظیفه سنی
اجرا ایتدکدن صکره یته قواغه عودت
ایلر ایدی .

بونلرک قواغی اختیار ایتملرندن بشته
بر حکمت اولوب مجرد فامیلیارینک هر
کون بر خاتنه یکی بر موده کوره رک اکا

ودیلری اوزرینه یمنلر ایدرک پلانک تعین
ایلدیکی خط حرکت اوزره دوام
ایده جکلرینه عهد و میثاق ایلدیلر و شمعی
کیدوب قرار شد یردیغمز فقر و ضرورتی
فامیلیار یمن تکلیف ایده جکلر اکر راضی اولمز
ایسه اوصالد، بزم خاتنر دیمک اوله جقلرندن
کندیمزینلرندن قورتاره جغزیارین مجوهراته
کوشه اتونه دائرنه من واریسه صاتوب
وحشی شمعی مسرف خانلرک زینتلرندن
معدود اولان البسه لری دخی بوق ایدوب
جمله مزطوبلایه یلدیمکز سرماییه شورایه
کتوره جکلر . یالکز خاتهلریمز شمعدیلک
صامیه جغز، دیه چیغوب کیتدیلر .

بونلرندن هر بری اولرینه ککیدوب
صورت قراری فامیلیار یته خبر و یردکلری
زمان فامیلیاری کندیلرینه چیلدیرمش
نظر یله باقش اوله جقلری درکاردر .

فقط بونلر و یردکلری قرارلرنده ثابت
قدم اولدقلرندن اعتراضاتک هیچ بر یسته
قولاق و یرمیوب اجرا آتده دوام ایلدیلر .

حتی بر یسنک فامیلیاسی اعتراضنده اوقدر
ثبات ایلدی که قاریسی بوشاندی و والده سی
چوجغنی طرد ایتمدی . فقط چوجق

یته قرارندن دوغوب جمعیه کلهرک دیا هو
ایشته بنم سعی و غیر تمدن بشقه هیچ بر شیم
قالمدی والدم بنی طرد ایلدی، دیدکده

جمعیت بو عذری مقبول کوروب چوجغنی
یته الدیلر وایکی سته صکره جمعیت
درجه موفقیته اورتیه قوبدقده مطلقه سی

یته نکاح تازه لمکی و ناموسلی فقیر اولمی
استدعا ایلدیکندن آتی ده قبول ایتدیلر .

فایلی و هر کون قولاقلری بیک حوادث
ایشیده رک انلرله تحویل افکار ایتیمی کی
الک زیاده قورقدقلری بر بلادن قورغق
واوراده کندی حاللرنده بشامق مقصدی
ایدی که قواغه قدر چکلمکه لزوم
کوستر مشیدی .

بونلرک امور و خصوصات واقعه ده
اصلاحیه و خیانت ایتاملری پک بسوک
عینلرله مربوط و باخصوص در حال
جمعیتدن طرد اولمق شرطیه مشروط
اولد یغندن یاز یجلیغک بومی یوز غروشدن
اساغی دوشمیان و بعض مهم شیلریاز دقلری
زمان اوج درت یوز غروشه قدر واران
ایرادینی هر اقسام طوغریجه قواغه نقل
ایدرلر واوراده جمعیت بوجه اصول صرف
ایلرایدی .

شمذیلک شیخ اسلام خاتنده کی اوطه
حقتده بوقدر جحق معلومات الالمده برارده
قواغه نقل کلام ایدلم .

دفعاتله سوبله نلدیکی کی کندیلری
نور سیدکانک سر امدانندن بولندقلرینه
مبنی هر برینک کلیتی کتابلری اولوب
بونلری بریره کتوره رک مطبعه لرنده غایت
منتظم برده کتبخانه لری واریدی . بو
کتبخانه نک یاردمی وکنندی ققلاری
سرمایه لرنک انضمامیه فنونه تاربخه
لطایفه ادبیایه حکایاته متعلق کوزل
کوزل کتابلر یازارلر و طبع ایدرلر ایدی .

فقط بوند کی اصولی دخی سوبلیدلم .
بونلر تحت تربیتلرنده بولشان برادرلرینی
یکنلرینی و الحاصل و لیسلی اولدقلری

چوجقلری دخی جمعیتیه ادخال ایتمش
بولندقلرندن کندیلر بله برابر ارککلرک
عددی یکریمی به واروب بشا برین کتابلری
یازان ده جمعیت ترتیب ایدن ده جمعیت باصانده
جمعیت وحتی تجلید ایدن ده جمعیت ایدی .
کتاب تجلیدی الکلیجه اولق اوزره قادیلرله
مخصوص اولوب اوراقی قادیلر قرار وانلر
یا بشدیرر و نهایت مطبوعات شیخ اسلام
خاتنده کی اوطه ده نقل اولنلر قی اورادن
توزیع و فروخت ایدلور ایدی .

برارالق بوج جمعیت حکومتک نظر دقتی جلب
ایندی معارف نظارت جلیله سی بونلرک
مطبوعاتنی کمال دقت و اهمیتله مطالعه ایدر
ایدی . انجق بونلرده یالکر تعیشدن بشقه
بر فکر اولدیغنه و بشا برین حکومتک نظر
دقتی برینه نظر تعینینی قزتمق مجبور بئنده
بولندقلرینه مبنی مطبوعاتلری محضا فایده
و منفعتدن بشقه بریشی موجب اولدیغی
کورلدیکندن حکومت کندیلرینه ممانعت
ایتمکدن بشقه مکاتب عمومیه ایچون بونلره
کتاب نالیغنی دخی سپارش ایدر و تسویقلر
کوسترر ایدی .

باشلا دقلری کوندن ایکی سنه به قدر
بونلرک ایتدکلری غیرت صحیح اتقدیر و تحسین
اولنه جحق قدر ایدی . تحق نروسی قادیلر
قوجه لرنک یارنکی حالنی دوشونه رک معذب
اولمقدن و یاخود موده مهتلاسی اولوب ده
املنه نائل اوله منیجه تأسف ایتمکدن
قورتلدقدن صکره ارتق بوحال فقره و فقط
فقر دکل صحیحی و صمیمی سعادت و صفایه
الشه رق حاللرندن پک متلذذ اولورلر ایدی .

یابش سنه حسن خدمت ایتک و یا خود
اون بیک غروش سرمایه قویق لازم کلور
ایدی .

تذکیر سی یوانده اولیان آدمی جمعیته
قبول ایتک بمنوع اولوب قبول اولتان آدمی
جمعیت عندنده معلوم و معروف اولیق
و کندیزی مطلقا بر اجنبی لسانله کندی
لسانه آشنا اولیق شرط ایدی .

بوجعیت اون سنه صکره نه حاله کلدی بکنی
سزه کورمش کبی خبر و برهمی ؟ افندم
بوجعیت اون سنه صکره تدارک ایتدی اوفق
بر کاغد فایر یقه سی معرفتیه کاغذلرینی
کندیزی اعمال ایدر و لازم کلان حروفاتی
کندیزی اصاغه ایدر اولدی .

اعضای جمعیته منسوب قرلردن وقتی
کلنرینی کندی جمعیتلری اعضا سندن اولان
دلی قانولره غایت کوزل بر رسم مخصوص
ایله ترویج ایدر ایدی . اوتده برده ینیم
و پیچاره قالمش اولان قز وارکک چو جقاری
طوبلایوب تحت تربیه و تعلیملرینه آلور
و وقوعبولان و فیاتدن طولابی طول قانان
خانه لک ارککی کویا وفات ایتامش کبی بنه
معاشی و یرر ایدی . زیر قادین وارکک
و چولوق و چوجوق هر کسک حائنه کوره برایشی
اولوب بواشیله معاشی استحصال ایلدی بکندن
ارککی وفات ایدن خانه یالکزن متوفانک حصه
معاشی غیب ایتمش اولور ایدی .

تیجه کلام صنعت طبع ایله قلمک اتفاق
و غیرت و همتک انضامی سایه سنده یدی
فامیلیا اولهرق باشلامش اولان بوجعیت
اوننجی سنه سنده یوزالی قدر فامیلیا اولدی .

ارککلر فصل قردادش کبی چالشورلر ایدیه
قادینلر دخی یکس دیگریله قرداد شجه سنه
حرکت ایدوب بوایه مقصدک کندیلرینه
تفهیمی ایچون ارککلر طرفندن طول مدت
صرف اولتان بر همت مخصوصه تک شره سی
ایدی .

ایکی سنه بوضورتله همدن صکره بونلره
اولیه بروعت کلدی که محتاج اولدقاری
کاغدی در سعادت یهودیلرندن ایوب
طوغریدن طوغری به اورویا ایله کاغذ
اخذ و اعطاسنه باشلادیلر . کندی
لازمه لری اولان کاغذدن بشقه شیخ اسلام
خاتنده کی او طه تک التند کی معازیه بی دخی
طوتوب اوراده خارجه ده کاغذ فروخت
ایدرلر ایدی .

بر کره بونلر شوضورتله کچه لری بی صودن
چیقار مغه باشلادقه هر کس ارتق بوجعیتک
غبطه کشی اولغه باشلایوب واقعا جمعیت
کندیسنه عرض حاجت ایدنلری قبول ایدر
ایدیه ده بونک ایچون بر طاقم شرایط وار
ایدی که هر طالعندن شکایت ایدنی قبوله
مانع اولور ایدی .

اولا جمعیت اعضای مؤسسه سی کندی
معاشلرینی بهر نفسه ایکیشریوز الیشیر
غروش نسبتده اولهرق الوب بویله خارجدن
کلنلرک سرمایه اصلی به اشتراک لری اولدیغی
ایچون برسته به قدر همان بوغازی طوقلغنه
معادل بر صورتله خدمت ایدر و اندن صکره
آیده بهر نفس ایچون اتجیق یوز غروش
الایلور ایدی . جمعیتک متساویه معاش
الان اعضا سی سلکنه داخل اولیق ایچون

۱ کلاشیلور که او قوشک انشای مسکن
خصوصه عملیاتی متحد دکلدر.

کذلك بر آو کوپکی اوچ آی تعلیم اولنور
ایسه اول بتلیدیکی شیرلی او کرنور . و بر
قناریا کندیسنه تعلیم اولنان نعماتی درحال
ترنم ایدمیسوب یواش یواش تغنی ایدر .
یعنی ابتدایری مبتدیسسی بولندیغنی صنعت
تغنیده بالتدریج رقی ایدر .

بشرک حس ووقوفه مدار حکم اوله جق
بالکر نطق اولیوب مثلاً ناصیه حالی کدر
کوسترن بر آدمک کندی خانه سنه کیروب
و بر چکجه درونه صاقلدیغنی خاطرنده
اولان کاغدی چیقاروب او قودججه کسب
نشاط ایلدیکی کورلسیله ده کندیسنک
هم کدرهمده فرح حسی اولدیغنه وهم
حافظه سی همده وقوفی بولندیغنه حکم
اولنور .

بویله بر حال بشرک غیری مخلوقده
کورلججه انک ایچون دخی او حکم ندن
صحیح اولسون ؟ مثلاً صاحبی غائب اتمش
برکلبک بولندیغنی خانه ده وعو عو رفق آنکرز
بر حرکت تلاش آمرزله اشاغی یوقاری بر
اوطه دن او برینه سکر دوب نهایت صاحبی
بوله رق ایاقلری انشده یوارلمسی وفرحلی
فرحلی صیحه زله اعلان مسرت ایلسمی
انکده طبق بشرکی حسیات کدر و مسرتی
بولندیغنه و حافظه و وقوفی اولدیغنه
دلالت اتمز ؟

انسانه محب والفت واستیناسنه
حر یص اولان بر حیوان تشریح اولندیغنی
زمان کور یلور که حواس بشریه به خدمت
ایدن الات وروابط انده ده تمامیه موجود
اولوب جناب خالق موجوداتک ایسه
بوکا بوالات وروابط حسیه بی حس ایتمک
ایچون ویرمش اولدیغنی ووجودنده کی

و باز بخلق مطبعه جلیق کتابجلیق مجلدلک
کاغذجلیق حرف دوکوجلیکی خواجه لک
رساملق رسم حکاکلغی وسائر برطاق صنعتلر
بونلرک مدار معیشتی اولوب صنایع مذکورده دن
هم کندیلری استفاده ایدر وهم ده وطن
ومملکتلرینی افاده ایلر اولدیلر .

جمعیت قاصه سی شخص واحدک مالی
اولیوب عمومک مالی اولدیغندن وقوفی دخی
درجه لازمده بولندیغندن اعضا سندن
هر بری کندی استقباللر بک کمال اعتننی
کورور ورفاه بال ایلله یاشارایدی . چونکه
خسته لری عللیری واختیارلری معاشلرینی
الدقلری کی تجارت عمومک تجارتی اولدیغندن
هیچ بریسی کندی ضرور یانندن افلا سندن
ویرکون اولوب ده یا کوپری اوزرنده دیلمک
ویا خود کندینی کوپریدن اشاغی آتمق
نتیجه سندن خوف ایتمزایدی .

(انتهای حکایه)

ایشته تعاون و تناصر کیفیتک بحق
وجودینی جمعیت مدینه افرادینک بویله صنف
صنف بر جمعیت عقد ایتملرنده بولدیغندن
نه وقت بونی کوررایسم انسانلرک اوزمان
جمعیتله اسکان ایتش اولدقلرینه قائل
اوله بلورم .

❁ حیوانات ❁

انساندن غیری مخلوقاته - معاملات
واجرائی متحد حس و قوفدن محروم نعلم
ورتقیه غیر قابل - ما کنته لدن عبارتدر
دینلسی عجایب اوله یلورمی ؟

کورپورز که بر قوش یوواسنی دیواره
یا به جق اولورایسه نصف دائره و برزایه ده
اولورایسه چاریک دائره و اگر افاج دروننده
اولورایسه تام دائره شکلنده انشا ایدر بوندن